

Warszawa, dnia 11-09-2015 r.

MINISTERSTWO ROLNICTWA

I ROZWOJU WSI

SEKRETARZ STANU

Kazimierz Plocke

Fwe-07-433/BG/2015/

Pan
Marek Olszewski
Przewodniczący
Związku Gmin Wiejskich
Rzeczypospolitej Polskiej

ul.Kantaka 4
61-812 Poznań

Panie Przewodniczący!

W związku z otrzymanym stanowiskiem Zarządu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie konieczności podjęcia działań Rządu w związku z długotrwałą suszą w rolnictwie i na obszarach wiejskich (pismo z dnia 2.09.2015r.) – uprzejmie informuję Pana Przewodniczącego, że Rada Ministrów w dniu 31 sierpnia 2015 r. przyjęła uchwałę w sprawie ustanowienia programu pomocy dla rolników i producentów rolnych, którzy ponieśli szkody w gospodarstwach rolnych lub działach specjalnych produkcji rolnej spowodowane wystąpieniem w 2015 r. suszy, w którym przewiduje się m.in. możliwość ubiegania się przez producentów rolnych na podstawie:

- 1) § 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz. U. poz. 187 z późn.zm.) o preferencyjny kredyt na wznowienie produkcji oraz poręczenie lub gwarancję spłaty tego kredytu. Kredyt na wznowienie produkcji może zostać przeznaczony na zakup rzeczowych środków do produkcji rolnej (kwalifikowanego materiału siewnego, nawozów mineralnych, środków ochrony roślin, paliwa na cele rolnicze, inwentarza żywego). Oprocentowanie kredytu jest zmienne i nie może wynosić więcej niż stopa referencyjna WIBOR 3M powiększona o nie więcej niż 2,5 punktu procentowego, przy czym oprocentowanie należne bankowi jest płacone przez kredytobiorcę w wysokości 0,5 oprocentowania należnego bankowi (obecnie w

zależności od banku oprocentowanie wynosi od 1,74% do 2,09%), jednak nie mniej niż 1,5%, jeżeli w dniu wystąpienia szkód co najmniej 50% powierzchni upraw rolnych, z wyłączeniem łąk i pastwisk, lub co najmniej 50% liczby zwierząt gospodarskich w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej było ubezpieczonych, od co najmniej jednego z następujących ryzyk suszy, gradu, deszczu nawalnego, ujemnych skutków przezimowania, przymrozków wiosennych, powodzi, huraganu, pioruna, obsunięcia się ziemi lub lawiny. W przypadku braku ww. ubezpieczenia oprocentowanie kredytów w zależności od banku wynosi od 2,61% do 3,135%. Warunkiem udzielenia tej pomocy jest w szczególności dołączenie przez kredytobiorcę do wniosku o udzielenie kredytu bankowego protokołu oszacowania szkód zawierającego określenie zakresu i wysokości szkód oszacowanych przez komisję powołaną przez wojewodę, właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkód. Wojewoda potwierdza wystąpienie szkód spowodowanych przez suszę, sporządzając adnotację na tym protokole.

- 2) § 13c rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 stycznia 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o pomoc finansową na każdy ha powierzchni upraw, na której wystąpiła susza w rozumieniu przepisów o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, zadeklarowanej przez producenta rolnego we wniosku, w wysokości maksymalnie 400 zł na 1 ha, a w przypadku uprawy owocujących drzew i krzewów owocowych – w wysokości maksymalnie 800 zł na 1 ha. W przypadku gdy do powierzchni, na której jest uprawiana porzeczką czarna, zostanie przyznana pomoc *de minimis* zgodnie z nowowprowadzonym § 13b rozporządzenia ARiMR, pomoc w związku z wystąpieniem w 2015 r. suszy nie będzie przysługiwać do tej powierzchni. Taka reguła będzie działała również w drugą stronę, a więc w przypadku gdy do powierzchni, na której jest uprawiana porzeczką czarna, zostanie przyznana pomoc w związku z wystąpieniem suszy w 2015 r., to powyższa pomoc *de minimis* nie będzie przysługiwać do tej powierzchni. Pomoc będzie przyznawana, w drodze decyzji administracyjnej kierownika biura powiatowego ARiMR właściwego ze względu na miejsce zamieszkania lub siedzibę producenta rolnego, na wniosek tego producenta rolnego, złożony w terminie **do dnia 30 września 2015 r.** na formularzu opracowanym i udostępnionym przez Agencję na stronach internetowych przez nią administrowanych;
- 3) art. 41a ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników (Dz. U. z 2015 r. poz. 704 i 1066), na indywidualny wniosek o udzielenie przez Prezes Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego pomocy,

w opłacaniu bieżących składek na ubezpieczenie społeczne oraz regulowaniu zaległości z tego tytułu w formie odraczania terminu płatności składek i rozkładania ich na dogodne raty. Rolnicy, którzy ponieśli szkody spowodowane przez suszę, mogą także ubiegać się o zmianę dotychczasowych warunków spłat należności z tytułu zadłużenia. Możliwe będzie także umarzanie w całości lub w części bieżących składek.

- 4) art. 23a ustawy z dnia 19 października 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa (Dz. U. z 2015 r. poz. 1014) o zastosowanie przez Agencję Nieruchomości Rolnych odroczeń w płatnościach z tytułu umów sprzedaży i dzierżawy bez stosowania opłat i odsetek za okres odroczenia oraz ulg w opłatach czynszu dzierżawnego wnoszonego przez producentów rolnych, którzy ponieśli szkody spowodowane przez suszę.

Na podstawie art. 700 Kodeksu cywilnego obniżenie czynszu dzierżawnego może nastąpić przy łącznym spełnieniu dwóch warunków:

- 1) zaistnieniu okoliczności, za które dzierżawca nie ponosi odpowiedzialności i które nie dotyczą jego osoby;
- 2) wystąpieniu znacznego zmniejszenia zwykłego przychodu z przedmiotu dzierżawy.

Obniżenie czynszu może nastąpić po złożeniu przez dzierżawcę wniosku, w którym zostaną zawarte informacje dotyczące:

- 1) struktury upraw;
 - 2) okoliczności, które miały wpływ na znaczne zmniejszenie plonów;
 - 3) rodzaju uprawy i jej powierzchni, na którą miały wpływ okoliczności wymienione w pkt 2, potwierdzone protokołem komisji powołanej przez wojewodę;
 - 4) uzyskanego plonu i średniego plonu z 3 ostatnich lat;
 - 5) kwot uzyskanych z tytułu odszkodowań i ubezpieczeń.
- 5) ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, 699, 978 i 1197) o zastosowanie przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta ulgi w podatku rolnym za 2015 r.

Powyższy program w zakresie pomocy określonej w pkt 2-5 został zgłoszony do Komisji Europejskiej jako zgodny z przepisami rozporządzenia Komisji Europejskiej (UE) nr 702/2014 uznającego niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz. Urz. UE L 193 z 01.07.2014, str. 1), a zatem przedmiotowa pomoc będzie mogła być udzielona, jeżeli szkody w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej oszacowane przez komisję powołaną przez wojewodę właściwego ze względu

na miejsce wystąpienia tych szkód, wyniosły powyżej 30% średniej rocznej produkcji rolnej w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej z trzech ostatnich lat poprzedzających rok, w którym wystąpiły szkody, albo z trzech lat w okresie pięcioletnim poprzedzającym rok, w którym wystąpiły szkody, z pominięciem roku o najwyższej i najniższej wielkości produkcji.

Ponadto wielkość pomocy będzie pomniejszana o 50%, jeżeli w 2015 r. co najmniej 50% powierzchni upraw w gospodarstwie rolnym lub dziale specjalnym produkcji rolnej, z wyłączeniem łąk i pastwisk, nie było ubezpieczonych co najmniej od jednego z ww. ryzyk.

Producenci rolni mogą również ubiegać się w bankach o zmianę warunków spłaty preferencyjnych kredytów udzielanych zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 22 stycznia 2009 r. w sprawie realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (Dz.U. Nr 22, poz.121 z późn. zm.). Zgodnie z obowiązującymi zasadami udzielania kredytów inwestycyjnych w okresie objętym umową kredytu bank może:

- 1) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, o ile określony w umowie kredytu termin ich spłaty jeszcze nie minął,
- 2) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, o ile określony w umowie kredytu okres kredytowania jeszcze nie minął i pod warunkiem poinformowania o tym ARiMR.

W przypadku wystąpienia nieprzewidzianych, losowych i niezawinionych przez kredytobiorcę okoliczności uniemożliwiających terminową spłatę kredytów okres stosowania dopłat do oprocentowania kredytu preferencyjnego może zostać wydłużony do trzech lat, na wniosek kredytobiorcy złożony w banku.

Natomiast w przypadku kredytów na wznowienie produkcji, w okresie objętym umową kredytu bank może:

- 1) w przypadku kredytów inwestycyjnych (linia KL01):
 - a) stosować prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek,
 - b) wydłużyć okres kredytowania poza przewidziany w umowie kredytu, pod warunkiem poinformowania o tym ARiMR i nie przekroczenia kwoty pomocy, wyliczonej w umowie kredytu,
- 2) kredytów obrotowych (linia KL02) - stosować karencję lub prolongatę spłaty rat kapitału i odsetek, przy czym okres stosowania przez ARiMR dopłat nie może przekroczyć 4 lat.

Maksymalna kwota dopłat do oprocentowania kredytu na wznowienie produkcji, która może zostać wykorzystana w okresie kredytowania, ustalana jest na dzień zawarcia umowy kredytu i wskazana w tej umowie.

Jednocześnie Ministerstwo informuje, od momentu wejścia Polski do Unii Europejskiej zasadniczym źródłem finansowania inwestycji w zakresie melioracji wodnych są środki unijne.

W okresie programowania 2004-2006 zadania te były realizowane w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich” w działaniu 2.5. Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi. Na realizację tego działania przeznaczono środki finansowe w wysokości 132 mln euro, które mogły być również przeznaczone na projekty z zakresu małej retencji.

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, w działaniu 125 „Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa – schemat II Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi”. Na realizację tego działania przeznaczono 477,5 mln euro, z tego 37,5 mln euro na realizację projektów z zakresu małej retencji.

Natomiast w nowej perspektywie finansowej obejmującej lata 2014-2020 głównym źródłem finansowania działań powodujących wzrost zasobów wodnych, w tym zadań z zakresu małej retencji wodnej będą środki polityki spójności – głównie Regionalne Programy Operacyjne, wdrażane przez samorządy województw. Na realizację powyższych zadań zapisano kwotę 500 mln euro.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Finansów skutki finansowe wynikające z uchwał organów gmin, określających niższe stawki podatków oraz skutki finansowe decyzji, wydanych przez organy podatkowe, nie stanowią podstawy do zwiększenia części wyrównawczej subwencji ogólnej. Podstawę do wyliczenia części wyrównawczej subwencji ogólnej stanowi potencjał dochodowy gmin, na który składają się wykazywane przez gminy w sprawozdaniu z wykonania dochodów podatkowych (Rb-PDP) kwoty:

- 1) wykonanych dochodów podatkowych,
- 2) skutków uchwał rad gmin o stosowaniu stawek podatkowych niższych od stawek maksymalnych,
- 3) skutków finansowych wynikających z zastosowania przewidzianych w przepisach prawa podatkowego, ulg podatkowych i ulg w spłacie zobowiązań.

Jeżeli gmina w ramach posiadanych kompetencji obniży stawkę podatku bądź udzieli ulg np. w podatku rolnym, wówczas skutek finansowy takiej decyzji zostanie wykazany przez gminę w sprawozdaniu Rb-PDP jako skutek decyzji gminy o udzieleniu ulgi lub obniżeniu stawki, a nie jako wykonany dochód z danego tytułu.

Ulga ta będzie miała taki sam wpływ na wielkość wskaźnika dochodów podatkowych na jednego mieszkańca, jak dochody wykonane, bowiem przy ustalaniu części wyrównawczej subwencji ogólnej dla gmin sumowaniu podlegają wszystkie kwoty, wykazywane w sprawozdaniach Rb-PDP.

Ponadto brak jest podstawy prawnej do rekompensowania z budżetu państwa ubytku dochodów z tytułu ulg związanych z umorzeniem płatności rat podatku rolnego. W związku z powyższym, w budżecie państwa nie jest planowana specjalna rezerwa, która mogłaby być przeznaczona na powyższy cel.

SEKRETARZ STANU

Kazimierz Plocke